

Hva innebærer regjeringens planlagte dimensjonering av ph.d.- utdanningen? Et ung forsker- perspektiv

Den nasjonale forskerutdanningskonferansen Hva vil vi med
foktorgradsutdanningene I Norge?

Høgskolen i Østfold 17.09.2025

Akademiet for yngre forskere
The Young Academy of Norway

Akademiet for yngre forskere
The Young Academy of Norway

Akademiet for yngre forskere Om oss Publikasjoner Nyheter Søk medlemskap Konkurransen Unge forskere Lettenprisen Kontakt

Innspill til HK-dir om ansettelse på innstegsvilkår april 23, 2025 Les mer

Innspill til høring om Prop. 1 S (2024-2025) Statsbudsjettet 2025 (kapitler fordelt til utdannings- og forskningskomiteen) oktober 29, 2024 Les mer

Innspill til andre høringsrunde i arbeidet med stortingsmelding om forskningssystemet mai 16, 2024 Les mer

Akademiet for yngre forskere The Young Academy of Norway

AYFs innspill

- Dimensjonering – hva er det?
- Problemer med en mulig reform
- Råd til regjeringens utvalg

1. Dimensjonering – hva er det?

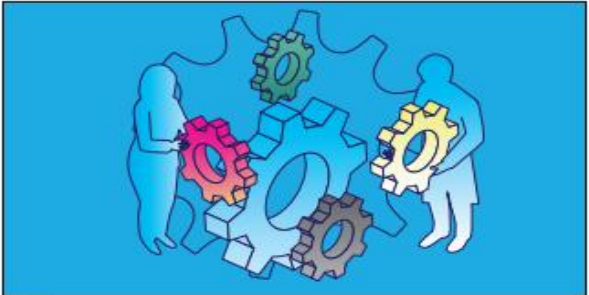

82

Meld. St. 14
Sikker kunnskap i en usikker verden

2024–2025

6 Forskerkompetanse i bredden av arbeidslivet

Figur 6.1

6.1 Forskerkompetanse i arbeidslivet for målrettet omstilling

Kompetansepolitikken er viktig for omstillingen og verdiskapningen i fremtiden. Forskning viser at det er en klar sammenheng mellom ansatte med forskerkompetanse og økt bruk av forskning i arbeidslivet. I en tid med store behov for omstilling, er det avgjørende at relevant doktorgradskompetanse kommer samfunnet til gode på best mulig vis.

Forskerkompetanse og kapasitet er ikke bare nødvendige betingelser for produksjonen av forskning, men også for bruken av den. Samfunnets viktigste kilde til oppdatert kunnskap er studentene og doktorgradskandidatene som hvert år utexamineres fra høyere utdanningsinstitusjoner. Gjennom forskningsbaserte utdanninger får kandidatene opplæring i å søke etter, vurdere og bruke forskning. Denne opplæringen intensiveres for kandidatene som tar en doktorgradsutdanning. I forvaltning og næringsliv er bruken

av forskning høyere blant ansatte med forskerutdanning enn blant ansatte uten tilsvarende kompetanse.¹ Det er viktig å tilstrebe god dimensjonering av doktorgradsutdanningen for å sikre god arbeidslivsrelevans og en hensiktsmessig forvaltning av de menneskelige ressursene i samfunnet, også med tanke på den enkeltes opplevelse av å få brukt kunnskapen sin. I en tid med store utfordringer og omstillingsbehov er det viktig å vurdere hvordan doktorgradskompetanse kan komme samfunnet til nytte i enda større grad.

De siste årene har det vært en sterk vekst i antall doktorgradsstudenter som blir utdannet ved norske institusjoner. De siste to årene har imidlertid antallet gått noe ned. I følge tilbakemeldinger fra institusjonene skyldes dette et strammere økonomisk handlingsrom i universitets- og høyskolesektoren. I de kommende årene vil antall unge mennesker i Norge gå ned, samtidig som behovet

¹ OECD (2022a); Thøse m.fl. (2021).

2. Problemer med en mulig reform

Kronik | Læsetid: 5 min.

Åndelig oprustning begynder med anerkendelsen af årtiers forsømmelse af dansk humaniora

Vi kan ikke komme den nuværende åndsrust til livs uden fra politisk side at erkende, at vi i sandhed befinder os ved en europæisk skillevej

Janus Juul Eriksen

Alexandra Brandt Ryborg Jønsson

Kristina Bakkær Simonsen

Repræsentanter fra Det Unge Akademi

Akademiet for yngre forskere
The Young Academy of Norway

3. Råd til regjeringens utvalg

2.7 The bottom line

The data presented in this report represent the views of a sample of researchers from around the world and from many different fields. Although this heterogeneity can sometimes be a challenge, in this case, it results in a unique insight into the various factors that influence decisions about the type of research we engage in. A caveat for our interpretation is that here we present summary survey data, relying on qualitative interpretations rather than statistical analyses. Even at this level, however, and despite our participants' distinct experiences, backgrounds, and cultural reference points, clear messages come through regarding the emphasis and value of fundamental research.

The recurring theme in our data is that researchers see a change in the balance of priorities, with applied research receiving more funding and being valued more by governments and funders than fundamental research. There is a subsequent shift towards working in more applied research and a clear perception that future research funding will amplify this trend. The consequences of these perceived differences might be far-reaching. The effects range from the loss of intellectual potential in terms of people leaving or not taking on research careers, through to changes in research focus to be only on applied or industry-led problems. The ability to spur innovation and build research capacity in the future rests on funding agencies increasing their financial support for fundamental research, and greater public awareness of the crucial role fundamental science plays in our ability to respond to global challenges.

Takk!

akademietforyngreforskere

Akademietforyngreforskere

www.yngreforskere.no

post@yngreforskere.no

Akademiet for yngre forskere
The Young Academy of Norway